

fremfætte en saadan Paastand. Nei, jeg tror nok, at vi paa ethvert Punkt skulde søge at holde os strengt indenfor Grundlovens og Lovlighedens Omraade; men det synes — det er ikke rettet imod den høitagtede Regjering, nei ingenlunde — som om Modstanderne forøvrigt ville bruge andre Midler og ikke synes om, at man med det Syn, naar nu har paa vort Fædrelands Anliggender, virker mod hinanden paa samme Lovlighedens Omraade; thi man ser jo her og der truet med mange forskellige Ting. Vi se saaledes Folk, som tidligere have skyet Begrebet „provisorisk Finantslov“ som den sule Pest, nu faste sig i Almenen paa dette Begreb som en frelsende Engel i Nøden, vi se Andre fortælle, at Grundloven tillader, at Finantslove først blive forelagte Landstinget, og vi høre atter Andre berette, at det eneste Nødvendige i denne Udvikling er at skyde sig bagved Kongen, Landets ophøjede Chef. Ved Siden af alt dette gaar der en Korrespondance til Ind- og Udlandet af mystisk Oprindelse, og som Slutning paa det Hele fortælle endog saa Saadanne, der for 1½ Aar siden vilde lave Krandsfælg af den høie Regjering, at Verden vilde forgaar, hvis denne Regjering ikke blev ved at bestaa. Vi agte den nuværende ærede Regjerings Medlemmer, det siger jeg for mit Vedkommende, og jeg tvivler ikke om, at alle disse ansvarløse Folk, der føre et saadant Sprog, aldeles ikke have noget Mandat dertil fra den høie Regjerings Side. Regjeringen vil som hidtilbevæge sig indenfor Lovlighedens Grændse, og den vil søge paa parlamentarisk og konstitutionel Vis at faae Flertal her i dette Thing for sine Anskuelser. Det er rigtigt, at det forsøges, og det kan maaske ogsaa siges at være rigtigt, at det ikke er forsøgt før, thi naar man undtager Adressen i Foraaret, hvad har der saa positivt foreligget til Afstemning, som skulde raade Regjeringen til at gaa sin Vej, naar ikke de almindelige Forhold, der ere bestaaende, have givet Anledning dertil? Den Omstændighed kan ikke være tilstræffeligg, at En eller Anden ude i Landet siger, at de for Øvrigt ønskede, at Regjeringen gik, og at vi fik lidt andre Folk i Stedet, naar de samme Medlemmer, der sige dette, ved deres politiske Færd have vist og utvivlsomt fremdeles ville vise, at de alligevel stemme med Ministeriet, naar de komme herind; hvorfor skulde Ministeriet gaa af for saadanne Talemaader? Nei, kun Handling — og Handling er en Dom fra Folket — skal der til under alvorlige Forhold for at udøve sin væsentlige Indflydelse. Vi trues altsaa med mange forskellige Ting, hvis vi ikke paa Folkets Begne give efter, og der er dem, der sige: ja, I maa ønske, at Eders Ønske kan blive opfyldt, men dersom Eders Ønske ikke kan blive opfyldt blot ved at ønske, saa sæt Eders rolig hen i den ene Ende af Sofaen, for saa vidt I have nogen, og vent paa, at Timen engang skal komme. Jeg siger, at denne ene

Recept om den mangehaande Frygt, vi skulde nære om, hvad der vil ske, naar vi ikke give efter, skal lige saa lidt være nogen Anvisning for os som dette, at vi kunne udføre vor Pligt, Dagens Gjerning, ved at sætte os til Værk og se paa Tingene, eller at vi kunne gaa ind i Fremtiden med det Haab, at den skal bære vor Sag frem, naar vi ikke opfylde Nutidens, Nuets Forpligtelser. Vor Stilling er klar. Hvor stærk den er, skal Folket vise; men de Grundsatninger, vi virke for, dræbes ikke ved eet eller flere Slag paa Grund af Tidsumstændighederne; de ville efter min Overbevisning føres frem til Seir, men ikke til Seir ved Hjælp af Lediggang eller Arbeidsløshed, men gennem Kamp paa Lovens Grund. Der er i alle disse Forhandlinger Noget, — og der er ogsaa i den høitagtede Regjerings Reskript flere Ting, der ligesom antyde dette — Noget, der forekommer mig at være noget af det Uhyggeligste i Debatten, og som jeg tror det var ønskeligt, at vore Modstandere vilde lægge af. Det er denne Neddragen af Landets ophøjede Chefs Navn i Debatten. Den høitagtede Regjering siger, at det er Hovedopgaven at værne om Hs. Maj. Kongen — det er muligt, at jeg hørte feil, men ved een Gang at høre dette Altsiykke oplæse, har jeg ikke kunnet faae det Hele med — altsaa at det var Hovedopgaven at værne om Hs. Maj. Kongen.

Formanden: Jeg tror ikke at hufte feil, naar jeg udtaler, at der blev sagt: „værne om Hs. Maj. Kongens grundlovmæssige Rettigheder.“

Berg: Altsaa at værne om Hs. Maj. Kongens grundlovmæssige Rettigheder. Hvem vil dem til Livs? Alt mane sig Tjender frem og sægte med selvlavede Tjender, det kunde give en let Seir. Men vi maa dog se, om denne Sætning i et til Folkethinget oplæst ministerielt Reskript har Noget som helst paa sig. Min Opfattelse er, at dersom der er Noget, der vil disse Rettigheder og den ophøjede og neutrale Stilling, som er sikret Hans Majestæt ved Grundloven, til Livs, da er det vore Modstandere; thi man søger paa en saadan Maade at benytte dette Navn, at der hører ikke saa lidt til endda for Folk i Almindelighed for at være forvisset om, at det er et fuldstændigt Misbrug, og for at det ikke trods den bedste Villie fra deres Side, som arbejde for den rette Forstaaelse i denne Sag, skal virke hindrende paa Forbedringen og Udviklingen af et godt Forhold mellem Konge og Folk. Det skulde gjøre mig ondt, om et Regjeringsystem, som vi nu med forskellige Nuancer have haat i 25 Aar, skulde i sit Liv have naaet til at faae Landet og Friheden beskaaret og saa i sin Død ende med at forstyrre Forholdet mellem Folk og Konge.

Formanden: Vi bør gaa ud fra den Forudsætning, at hvilke Kampe der end forestaar mellem de forskellige Meninger i Landet, vil